

Kategori: Pasientbehandling/Legemidler/Vareflyt	Gyldig fra/til: 26.05.2025/26.05.2027
Organisatorisk plassering: Helse Bergen HF/Fellesdokumenter/Pasientbehandling	Versjon: 7.02
Godkjenner: Bjånes, Tormod Karlsen - legemiddelkomiteen	Retningslinje
Dok. ansvarlig: Legemiddelkomiteen	Dok.id: D14491

Innhold

1	Hensikt	1
2	Målgruppe og avgrensning	1
3	Definisjoner	2
4	Ansvar	2
5	Oppbevaring	2
5.1	Medisinrom	2
5.2	Kjøleskap	2
5.3	Legemidler i gruppe A	2
5.4	Pasientmedisin	3
5.5	Illegale legemidler/substanser	3
5.6	Desinfeksjonsmidler og reagenser	3
5.7	Akuttbord og akuttkoffert	3
5.8	Legemidler til klinisk utprøving	3
5.9	Legemidler til personalet	3
6	Kontrollrutiner for legemiddellager	3
6.1	Kontroll av temperatur i kjøleskap	3
6.2	Romtemperatur	4
6.3	A- og B-preparater	4
6.4	Sterile legemidler i flerdosebeholdere, f.eks. hetteglass	4
6.5	Kontroll av holdbarhetsdato	4
6.6	Akuttkofferter, også gjeldende for Stansteamet	4
7	Referanser	5
8	Endringer siden forrige versjon	5

Forankring i lov og forskrift

1 Hensikt

Retningslinjen skal sikre riktig oppbevaring for å opprettholde legemidlenes kvalitet, hensiktsmessig tilgang for personalet, og hindre at uvedkommende får tak i legemidler.

2 Målgruppe og avgrensning

Retningslinjen gjelder alle enheter i Helse Bergen.

3 Definisjoner

Se [Definisjoner Legemidler](#).

4 Ansvar

Enhetsleder er ansvarlig for legemiddellageret og skal sørge for at den daglige virksomheten ved lageret foregår i samsvar med forskrifter og interne bestemmelser.

5 Oppbevaring

Legemidler skal oppbevares i henhold til produsentens anvisninger i preparatomtalen [Legemiddelsøk - SPC](#) eller som angitt i [Felleskatalogen](#). Legemidler skal oppbevares i originalemballasjen.

Risiko for forveksling skal være minst mulig. Plassering etter [ATC-register](#) anbefales. Unntak fra dette er ved oppbevaring av mindre mengder legemidler - alfabetisk plassering kan brukes.

Legemidler skal oppbevares i låsbare skap, vogner eller rom (se [Medisinrom](#)).

Eksempelvis er infusjonskonsentrater og elektrolytter (f.eks. kaliumklorid) klassifisert som legemiddel. Disse skal oppbevares i låsbart skap/medisinrom. [Læringsnotat Kalium](#).

Adgang til legemiddellageret

- Begrenses til dem som er tildelt oppgaver med istandgjøring og kontroll av legemidlene.
- Bør i hovedsak ha elektronisk tilgangsbegrensning med personlig kode.

Lageret skal være låst når det ikke er under oppsikt

Skyllevæsker og infusjonsvæsker uten tilsetning og røntgenkontrastmidler kan oppbevares utenfor låsbare skap¹.

5.1 Medisinrom

Se [Medisinrom](#).

5.2 Kjøleskap

Hver post har eget kjøleskap for legemidler som skal oppbevares kaldt. Kjøleskap utenfor medisinrom skal være låsbart, og plasseringen vurderes. Se [Medisinrom](#).

5.3 [Legemidler i gruppe A](#)

Oppbevares adskilt fra andre legemidler – slik at de er enkle å identifisere og regnskapsplikten lett kan overholdes

¹ Avvik fra Forskrift om legemiddelhåndtering i virksomheter som yter helsehjelp

- Krav om adgangskontroll med personbunden kode på skap til oppbevaring av A-preparater, i henhold til retningslinjen for Medisinrom
- A-preparater som skal oppbevares i kjøleskap, skal lagres i egen boks eller lignende
- Ved midlertidig stenging av post/medisinrom (f.eks. sommerstengt) skal A- og B-preparater telles opp og flyttes til annen post eller leveres til sykehusapoteket for sikker oppbevaring. Kvittering - oppbevaring av narkotika på apoteket skal benyttes. Kvittering. Oppbevaring av narkotika på apoteket.

5.4 Pasientmedisin

Posten kan unntaksvis oppbevare medbrakte legemidler for pasienter.

Skal merkes med pasientnavn og oppbevares adskilt fra postens egne legemidler. Dersom pasienten dør, skal reseptpliktige legemidler kasseres

5.5 Illegale legemidler/substanser

Håndteres i henhold til retningslinjen Beslag og destruksjon av legemidler eller rusmidler (narkotika).

5.6 Desinfeksjonsmidler og reagenser

- Skal samles i låsbare skap merket henholdsvis «Desinfeksjonsmidler» og «Reagenser». Begrunnet unntak skal defineres i enhetsspesifikke retningslinjer².

5.7 Akuttbord og akutt koffert

- Finnes hvis avdelingen har behov for legemidler og utstyr som ikke finnes i akutt kofferten (Anestesi utpost).
- Avdelingen må selv ha tilgang til for eksempel adrenalin og atropin i akuttsituasjoner.
- Oppbevaringssted og detaljert innholdsbeskrivelse skal inngå i enhetsspesifikke retningslinjer.

5.8 Legemidler til klinisk utprøving

Skal oppbevares i henhold til dette dokumentet, men adskilt fra andre legemidler.

5.9 Legemidler til personalet

- Har avdelingen tilgjengelige reseptfrie legemidler til personalet - ikke et krav - (f.eks. paracetamol), skal dette oppbevares adskilt fra øvrige legemidler.
- Legemidler fra enhetens legemiddellager skal ikke brukes.

6 Kontrollrutiner for legemiddellager

6.1 Kontroll av temperatur i kjøleskap

² Gjelder ikke for sykehusets laboratorier

Se punkt 4.6 Temperatur i retningslinjen om Medisinrom for informasjon og krav om temperaturkontroll i kjøleskap.

Ved temperaturavvik kreves aksjon. Legemidlene må settes i karantene til det er vurdert om disse kan brukes eller må kasseres. Sykehusapoteket kan kontaktes for å bistå i vurdering.

6.2 Romtemperatur

Se punkt 4.6 Temperatur i Medisinrom for informasjon og krav om temperaturkontroll i medisinrom.

6.3 A- og B-preparater

For oppbevaring og kontroll av A- og B-preparater, se A- og B-preparater - kontroll med innkjøp og forbruk.

6.4 Sterile legemidler i flerdosebeholdere, f.eks. hetteglass

Begrenset holdbarhet. Ved anbrudd påføres dato og tidspunkt. Holdbarhetstid etter anbrudd inkluderer administrasjonstiden til pasient. Se: Sterile legemidler - veiledende brukstid og oppbevaring etter anbrudd.

6.5 Kontroll av holdbarhetsdato

Holdbarhetskontroll av legemidler på lager utføres minimum hver 3. måned og dokumenteres sammen med generell orden, i skjemaet Dokumentasjon på gjennomgang av legemiddellager.

6.6 Akuttkofferter, også gjeldende for Stansteamet

KSK Anestesi utpost har ansvar for vedlikehold av akuttkoffertene. Brukte akuttkofferter leveres ved anestesirommet i Akuttmottak. Man får da utlevert en ny koffert.

Anesteseamnet ved Kvinneklinikken (KK) håndterer KK/Øye seksjonens kofferter.

Merknad:

Det oppbevares ikke legemidler i koffertene som stansteamet benytter

7 Referanser

Interne referanser

1.1.13-05	Beslag og destruksjon av legemidler eller rusmidler (narkotika)
1.2.2.1-01	Introduksjon til Legemidler
1.2.2.1-02	Definisjoner Legemidler
1.2.2.1-03	Fordeling av praktiske oppgaver innen legemiddelhåndtering
1.2.2.1-09	Medisinrom
1.2.2.1-12	Forankring i lov og forskrift
1.2.2.1-14	Dokumentasjon på gjennomgang av legemiddellager
1.2.2.2-07	Kvittering - oppbevaring av narkotika på apoteket
1.2.2.2-09	Avfallshåndtering, legemidler
1.2.2.3-05	Sterile legemidler - veiledende brukstid og oppbevaring etter anbrudd
1.2.2.4-01	A- og B-preparater - kontroll med innkjøp og forbruk
1.2.2.4-11	Oversikt over A-preparater
1.2.2.4-12	Oversikt over B-preparater

Eksterne referanser

- [2.10.2 ATC-register](#)
- [3.1.10.1 Personalthåndboken](#)
- [3.2.2.1.17.1 Læringsnotat Kalium](#)

8 Endringer siden forrige versjon

Lagt til henvisning til skjemaet Dokumentasjon på gjennomgang av legemiddellager